

EURÓPSKY SÚD PRE ĽUDSKÉ PRÁVA
ŠTVRTÁ SEKCIA
ČIASTKOVÉ ROZHODNUTIE O PRIJATEĽNOSTI
sťažnosti č. 62584/00

ŠTEFAN HARABIN
proti
SLOVENSKU

Európsky súd pre ľudské práva (štvrtá sekcia) na zasadnutí komory 9. júla 2002 zloženej zo sudcov

sir Nicolas BRATZA, *predseda*,
M. PELLONPÄÄ,
A. Pastor RIDRUEJO,
E. PALMOVÁ,
V. STRÁŽNICKÁ,
R. MARUSTE,
S. PAVLOVSKI
a M. O'BOYLE, *tajomník sekcie*,

po oboznámení sa s uvedenou sťažnosťou podanou 14. októbra 2000 a zaregistrovanou 7. novembra 2000,

rozhodol po porade takto:

ZÁKLADNÉ SKUTOČNOSTI

Sťažovateľ pán Štefan Harabin je občanom Slovenskej republiky. Narodil sa v roku 1957 a žije v Bratislave. V konaní pred Súdom ho zastupuje pani E. Ľalíková, advokátka pôsobiaca v Bratislave.

A. Okolnosti prípadu

Relevantné skutočnosti týkajúce sa sťažností, ako ich uviedol sťažovateľ, možno zhrnúť takto:

Dňa 11. februára 1998 Národná rada Slovenskej republiky zvolila sťažovateľa za predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na obdobie piatich rokov.

Dňa 16. augusta 2000 vláda prijala uznesenie, v ktorom iniciovala odvolanie sťažovateľa z funkcie okrem iného z dôvodu, že jeho názory na disciplinárne konanie proti sudcom Najvyššieho súdu SR boli odlišné od názorov ministra spravodlivosti. Zmienila sa aj o názoroch a iniciatívach sťažovateľa týkajúcich sa novely ústavy a niektorých zákonov týkajúcich sa súdnictva.

Sťažovateľ podal podnet na Ústavný súd Slovenskej republiky. Namietal porušenie svojho práva na slobodu prejavu, a ako aj čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Dňa 10. decembra 2000 Ústavný súd Slovenskej republiky zamietol sťažovateľov podnet ako zjavne neopodstatnený. V rozhodnutí sa uvádza, že v dôsledku návrhu vlády nedošlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa. Ústavný súd zdôraznil, že ústava nezaručuje právo na zotrvanie vo funkcii, do ktorej bol sťažovateľ zvolený. Okrem toho nič nenasvedčuje, že by v dôsledku návrhu na odvolanie z funkcie bolo porušené právo sťažovateľa na slobodu prejavu, resp. že by v tejto súvislosti došlo k zásahu do jeho iných práv. Ústavný súd v tejto súvislosti skonštatoval, že návrh vlády sa priamo netýkal alebo záujmov chránených zákonom.

Dňa 19. decembra 2000 poslanci Národnej rady Slovenskej republiky vyjadrili 62 hlasmi proti 60 nesúhlas s návrhom na odvolanie sťažovateľa z funkcie a 15 sa zdržali hlasovania.

Sťažovateľ naďalej zotráva vo funkcii predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

B. Príslušné vnútroštátne právo

V predmetnom období boli účinné tieto relevantné ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky.

Čl. 30 ods. 1 zaručuje občanom právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov. Odsek 4 čl. 30 oprávňuje občanov na prístup k verejným funkciám za rovnakých podmienok.

Podľa čl. 145 ods. 1 volí sudcov Národná rada Slovenskej republiky na štyri roky. Po uplynutí tohto volebného obdobia Národná rada Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky volí sudcov bez časového obmedzenia.

Čl. 145 ods. 2 ustanovuje, že predsedov a podpredsedov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky volí zo sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Národná rada Slovenskej republiky na päť rokov, a to najviac na dve po sebe idúce obdobia.

Podľa čl. 147 ods. 1 Národná rada Slovenskej republiky sudcu odvolá na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku pre úmyselný trestný čin alebo na základe disciplinárneho rozhodnutia pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie. Čl. 147 ods. 3 ustanovuje, že pred rozhodnutím o odvolaní z funkcie si Národná rada Slovenskej republiky vyžiada stanovisko príslušného disciplinárneho súdu.

SŤAŽNOSŤ

1. Sťažovateľ namieta s odvolaním na článok 6 ods. 1 Dohovoru porušenie svojho práva na prístup k súdu v dôsledku toho, že Ústavný súd Slovenskej republiky neposúdil náležitým spôsobom podstatu jeho podnetu.
2. Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na slobodu prejavu v dôsledku toho, že za svoje názory, ktoré vyjadril vo vzťahu k oddeleniu moci a zaručeniu nezávislosti súdnictva na Slovensku, mal byť sankcionovaný odvolaním z funkcie predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti namieta porušenie článku 10 Dohovoru.
3. Sťažovateľ namieta porušenie článku 14 Dohovoru v dôsledku toho, že na rozdiel od ostatných sudcov môže byť odvolaný bez rozhodnutia príslušného súdu o tom, že spáchal trestný čin alebo že sa dopustil disciplinárneho previnenia.
4. Nakoniec sťažovateľ namieta, že vláda iniciovala bez relevantného odôvodnenia jeho odvolanie pred uplynutím obdobia, na ktoré bol zvolený. Odkazuje na článok 53 Dohovoru v spojení so svojimi ústavnými právami na prístup k verejnej funkcii a účasti na správe vecí verejných, preambulu k Dohovoru a tiež na článok 3 Štatútu Rady Európy.

PRÁVNÝ STAV

1. Sťažovateľ namieta, že jeho právo na prístup k súdu bolo porušené, keďže Ústavný súd Slovenskej republiky neposúdil náležitým spôsobom podstatu jeho podnetu. Namieta porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru, ktorého príslušná časť ustanovuje:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola ... spravodlivo ... prejednaná ... súdom ..., ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...“

Súd poznamenáva, že namietané konanie sa týkalo návrhu vlády na odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Najvyššieho súdu SR.

V súlade s judikatúrou Súdu spory týkajúce sa štátnych zamestnancov, ktorých zamestnanie je charakteristické špecifickými činnosťami verejnej správy v miere, v ktorej táto správa koná ako držiteľka verejnej moci poverenej ochranou všeobecných záujmov štátu alebo iných verejných spoločností, sú vylúčené z poľa pôsobnosti článku 6 ods. 1 Dohovoru [Pellegrin v. Francúzsko (GC), č. 28541/95, ods. 66, ECHR 1999-VIII].

V danej veci Súd skonštatoval, že pre sťažovateľovu funkciu predsedu Najvyššieho súdu SR je charakteristický výkon verejnej moci a vykonávanie povinností, ktoré v sebe zahŕňajú ochranu verejných záujmov štátu. Predmetné konanie sa teda netýkalo sťažovateľových občianskych práv a záväzkov v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Pretože uvedené ustanovenie nie je aplikovateľné, nemôže z neho vyplývať pre sťažovateľa právo na prístup k súdu.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť je *ratione materiae* nezlučiteľná s ustanoveniami Dohovoru v zmysle článku 35 ods. 3 a musí byť zamietnutá v súlade s článkom 35 ods. 4 Dohovoru.

2. Sťažovateľ namieta, že mal byť sankcionovaný odvolaním z funkcie za názory, ktoré vyjadril pri viacerých príležitostiach vo vzťahu k organizácii a nezávislosti súdnictva na Slovensku. Namieta porušenie článku 10 Dohovoru, ktorý vo svojej relevantnej časti ustanovuje:

„1. Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov ...

2. Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“

Súd dospel k záveru, že na základe spisu nemôže rozhodnúť o prijateľnosti tejto sťažnosti a že je preto potrebné v súlade s pravidlom 54 ods. 3 písm. b) Rokovacieho poriadku notifikovať túto časť sťažnosti vláde Slovenskej republiky.

3. Sťažovateľ namieta, že bol diskriminovaný, keďže na rozdiel od ostatných sudcov môže byť odvolaný bez súdneho rozhodnutia o tom, že sa dopustil trestného činu alebo disciplinárneho previnenia. Namieta porušenie článku 14 Dohovoru, ktorý ustanovuje:

„Užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.“

Súd dospel k záveru, že táto sťažnosť je úzko prepojená so sťažnosťou sťažovateľa na porušenie článku 10 Dohovoru a že na základe spisu nemôže rozhodnúť o jej prijateľnosti. V súlade s pravidlom 54 ods. 3 písm. b) Rokovacieho poriadku je preto potrebné notifikovať túto časť sťažnosti vláde Slovenskej republiky.

4. Nakoniec sťažovateľ namieta, že vláda iniciovala bez relevantného odôvodnenia jeho odvolanie pred uplynutím obdobia, na ktoré bol zvolený. Odkazuje na článok 53 Dohovoru v spojení so svojimi ústavnými právami na prístup k verejnej funkcii a účasti na správe vecí verejných, preambulu k Dohovoru a tiež na článok 3 Štatútu Rady Európy.

Súd preskúmal túto sťažnosť, ale v rozsahu, v akom bola odôvodnená a spadala do jeho právomoci, neskonštatoval porušenie sťažovateľových práv zaručených Dohovorom a jeho protokolmi.

Z uvedeného vyplýva, že táto sťažnosť je zjavne nepodložená a musí byť zamietnutá v súlade s článkom 35 ods. 3 a 4 Dohovoru.

Z TÝCHTO DÔVODOV SÚD

Rozhodol jednomyseľne odročiť posudzovanie sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia práva sťažovateľa na slobodu prejavu a jeho diskriminácie;

Vyhlásil väčšinou hlasov za neprijateľný zvyšok sťažnosti.

Michael O'BOYLE
tajomník

Sir Nicolas BRATZA
predseda